

HENKILÖKOHTAISEN TULON VEROTUS

Timo Räbinä – Janne Myllymäki – Matti Myrsky

Tilaa Henkilökohtaisen tulon verotus -kirja Alma Talent Shopista:
shop.almatalent.fi

3., uudistettu painos

© 2019 Alma Talent Oy sekä tekijät
Yhteistyössä Lakimiesliiton Kustannus

ISBN 978-952-14-3272-9
ISBN 978-952-14-3273-6 (verkkokirja)
ISBN 978-952-14-3274-3 (sähkökirja)

Taitto: NotePad
Kansi: Timo Martikainen

BALTO print, Liettua 2019

Palaute kirjasta: kustannustoimitus@almatalent.fi

Alkusanat

Tämä teos on *henkilötulovero-oikeuden käsikirja*. Kysymys on lainopillisesta tutkimuksesta, jossa selvitetään voimassa olevien oikeussäännösten sisältöä sekä tulkitaan ja systematisoidaan niitä. Keskeinen tarkastelun kohteena oleva laki on *tuloverolaki*, ja teoksessa käsitellään *luonnollisten henkilöiden* ja kuolinpesien tuloverolain mukaista verotusta. Teoksessa ei käsitellä eräitä viittauksia lukuun ottamatta kansainväliseen henkilöverotukseen liittyviä kysymyksiä. Teos on laadittu erityisesti käsikirjaksi veroasioiden parissa ammattinsa puolesta työskenteleville. Teos soveltuu myös oppikirjaksi vero-oikeutta opiskeleville, ja toivomme sen täyttävän tiedontarpeita yleisemminkin.

Teos on laaja, ja käytännössä tärkeät kysymykset on pyritty käsittelemään varsin perusteellisesti. Luettavuuden helpottamiseksi teos ei sisällä lähde- eikä alaviitteitä. Teoksessa on kuitenkin laajahko uudempaan kirjallisuuteen painottuva kirjallisuusluettelo lisätietoa kaipaaville. Kirjassa on seurattu lainsäädäntöä, oikeuskäytäntöä, Verohallinnon ohjeistusta ja oikeuskirjallisuutta helmikuun 2019 loppuun saakka. Teoksessa käsitellään myös verovuodesta 2020 alkaen voimaantulevat osakesäästötiliä, kapitalisaatiosopimusta ja eläkevakuutuksia koskevat uudet säännökset.

Teoksen systematiikka on pääosin sama kuin teoksen ensimmäisessä (2010) ja toisessa (2014) painoksessa. Olemme kuitenkin laajentaneet ja syventäneet teosta. Mainittujen painosten toinen kirjoittaja, teoksen primus motor, professori *Matti Myrsky* menehtyi syksyllä 2016. Matin kädenjälki näkyy myös tässä teoksessa, vaikka uusi sääntely onkin muuttanut oikeustilaa monilta osin. Vero-oikeudessa vain

muutos on pysyvä. *Timo Rabinä* on kirjoittanut luvut I–III ja *Janne Myllymäki* luvut IV–VIII.

Haluamme kiittää kaikkia niitä, jotka ovat antaneet meille arvokkaita kommentteja teoksen edellisestä painoksesta. Toivomme saavamme palautetta jatkossakin. Kiitämme myös kustannustoimittaja *Aino Rauniota* huolellisesta työstä, minkä ansiosta teoksen luettavuus on lisääntynyt ja epätarkkuudet vähentyneet. Kiitoksen ansaitsee myös sisältöpäällikkö *Arja Lappeteläinen*, joka on jaksanut joustavasti luottaa siihen, että teos valmistuu. Janne kiittää *Anitaa*, *Eljasta* ja *Sofiaa* ymmärryksestä ja kärsivällisyydestä, kun jälleen yksi kirjahanke on verottanut rakastavan aviomiehen ja isän aikaa perheen parissa.

Suomen tietokirjailijat ry on tukenut teoksen kirjoittamista myöntämällä molemmille kirjoittajille apurahan. Tästä esitämme parhaimmat kiitokset arvokasta työtä tekeväälle yhdistykselle.

Tampereella ja Hyvinkäällä 1. päivänä maaliskuuta 2019

Janne Myllymäki

Timo Rabinä

Sisällys

Alkusanat	V
Lyhenteet	XXV
Kirjallisuus- ja lähdeluettelo	XXIX
I Johdanto	1
1 Yleistä	1
2 Teoksen tavoite, rakenne, lähestymistapa ja rajaukset	9
3 Keskeiset säädökset ja käytetyt lähteet	11
II Henkilöverotuksen yleisiä kysymyksiä	15
1 Vero-objekti, verosubjekti, veropohja ja veron määrä	15
2 Verorasituksen jakautuminen: keskeiset verotusperiaatteet	17
2.1 Verorasituksen oikeudenmukainen jakautuminen	17
2.2 Etuperiaate	17
2.3 Veronmaksukyvyyn periaate	19

3 Verotuksen tavoitteet	21
4 Veropohjan määrittäminen	23
4.1 Mikä on tuloa?.....	23
4.2 Menoverotus.....	27
5 Veron määrästä ja siihen vaikuttavista tekijöistä	28
5.1 Mitä on progressiivinen verotus?.....	28
5.2 Eräitä keskeisiä käsitteitä.....	31
5.3 Onko nykyinen tuloverojärjestelmämme progressiivinen?	33
5.4 Kuinka progressiivista verotusta on perusteltu?	35
5.5 Regressiivinen ja suhteellinen verotus.....	39
5.6 Verotuksen ja sosiaaliturvan yhteensovittaminen.....	40
5.7 Verotuet.....	42
6 Verovelvollisasema.....	43
6.1 Yleistä verovelvollisasemasta ja sääntelyn historiasta	43
6.2 Puolisoiden käsite ja puolisoitten erillisverotus ..	45
6.3 Alaikäinen lapsi ja hänen verotuksensa.....	49
6.4 Kuolinpesä ja sen verotus.....	51
6.5 Verotusyhtymä ja elinkeinoyhtymä sekä näiden verotus.....	57
6.6 Muiden verovelvollisten verotus.....	61
7 Ennakkoperintäjärjestelmän pääpiirteet	63
7.1 Ennakkoperintäjärjestelmän muodot ja suoritettujen määrien hyväksilukeminen.....	63
7.2 Ennakkoperintä palkasta ja työkorvauksesta.....	68
7.3 Toimittamaton ennakonpidätys ja ennakonpidätyksen määrääminen suorituksen maksajan maksettavaksi	73
7.4 Työnantajan ja työntekijän sosiaalivakuutusmaksut.....	76

8 Tuloverojärjestelmän perusrakenne	79
8.1 Verotettavan tulon määrittämisen osatekijät.....	79
8.2 Eriytetty tuloverojärjestelmä	81
8.2.1 Tuloverojärjestelmän peruskäsitteet ja verotuslaskennan pääasialliset vaiheet ..	81
8.2.2 Tulolähteet	85
8.2.3 Tulolajit	88
8.3 Verotuksessa tehtävien vähennysten yleistä tarkastelua	96
8.3.1 Vähennysten ryhmittelyä.....	96
8.3.2 Luonnollisen vähennyksen käsite.....	98
 III Pääomatulot ja niistä tehtävät vähennykset.....	105
1 Yleistä	105
2 Korkotulot	107
2.1 Korkotulon käsite	107
2.2 Erityyppiset korkotulot ja sovellettava verolaki..	110
2.3 Korkotulon lähdeverolain alaiset korkotulot	111
2.4 Verovapaat korkotulot	115
2.5 Tuloverotuksessa pääomatulona, elinkeinotulona tai maatalouden tulona verotettavat korkotulot	116
3 Osinkotulot, ylijäämä ja muu varojenjako osakeyhtiöstä ja osuuskunnasta	118
3.1 Osakeyhtiöstä saatu osinkotulo.....	118
3.1.1 Varojenjaon muodot osakeyhtiössä ja osinkotulon käsite	118
3.1.2 Peitelty osinko	120
3.1.3 Laiton varojenjako	121
3.1.4 Suosiva osingonjako	121
3.1.5 Osingonjaon peruuttaminen	123
3.1.6 Oikea verosubjekti	123
3.2 Julkisesti noteeratusta osakeyhtiöstä saatu osinkotulo	124

3.2.1	Osinkotulon kaksinkertainen verotus ja lähtökohdat	124
3.2.2	Julkisesti noteerattu (listattu) osakeyhtiö	125
3.2.3	Kotimaisesta listatusta osakeyhtiöstä saadun osinkotulon verotus	126
3.2.4	Ulkomaisesta listatusta osakeyhtiöstä saadun osinkotulon verotus	127
3.3	Verosuunnittelu: suora sijoittaminen vai sijoitusyhtiö?.....	128
3.4	Osuuskunnasta saatu ylijäämä ja muut edut.....	130
3.4.1	Eräitä osuuskuntaan liittyviä käsitteitä.	130
3.4.2	Varojenjaon muodot osuuskunnassa....	131
3.4.3	Ylijäämänpalautus	132
3.4.4	Ylijäämä ja varojen jako oman pääoman rahastosta	133
3.4.5	Asiakashyvitykset ja omakustannusperusteisena hinnoitteluna saatu etu.....	135
4	Vuokratulot	136
4.1	Vuokratulon määritelmä ja oikea verovelvollinen.....	136
4.2	Vuokratulon tulolähde ja tulolaji	140
4.3	Vuokratulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot	141
4.3.1	Vuosimenot, perusparannusmenot ja hankintameno	141
4.3.2	Menojen vähennyskelpoisuuden ja vuokrauksen välinen yhteys	142
4.3.3	Vuokraustoimintaan kohdistuvat matkakustannukset	143
4.3.4	Kalustetun asunnon menot	144
4.3.5	Muiden kuin vuokranantajan maksamien menojen vähentäminen	145
4.3.6	Yksityiskäytöstä vuokraustoimintaan siirretyin esineen hankintameno	146

4.3.7	Satunnaisen vuokraustoiminnan menot	146
4.3.8	Vuokraus lähipiirille tai muussa kuin tulonhankkimisen tarkoituksessa	147
4.4	Vapaa-ajan asunnon vuokraustoiminta.....	148
4.5	Yhtiövastikkeen vähentäminen	151
4.6	Osakehuoneistossa ja rakennuksessa suoritettujen korjausmenojen vähentäminen.....	156
4.7	Rakennuksen hankintamenon ja siitä tehtävän poiston määrittäminen.....	159
5	Säästöhenkivakuutuksen, kapitalisaatiosopimuksen, eläkevakuutuksen ja osakesäästötilin verotus	163
5.1	Vakuutusten ryhmittely	163
5.2	Säästöhenkivakuutuksen verotus.....	168
5.3	Kapitalisaatiosopimuksen verotus	176
5.4	Määräaikaisen ja elinikäisen eläkevakuutuksen verotus.....	182
5.5	Vakuutusjärjestelyn sivuuttaminen verotuksessa	186
5.6	Osakesäästötilin verotus.....	190
6	Pitkäaikaissäästäminen.....	197
6.1	Pitkäaikaissäästämisen käsite.....	197
6.2	Pitkäaikaissäästämiseen liittyvien maksujen vähennyskelpoisuus	199
6.3	Pitkäaikaissäästämiseen liittyvien tulojen veronalaisuus	200
6.4	Kertamaksullinen eläkevakuutus.....	202
7	Metsätaloudesta saadut tulot.....	203
7.1	Maatila-käsite metsäverotuksessa.....	203
7.2	Metsätalouden pääomatulona verotettavat tulot	204
7.3	Metsätalouteen kohdistuvat luonnolliset vähennykset.....	209
7.4	Metsävähennys	210
7.5	Metsälahjavähennys	215
7.6	Yrittäjävähennys	219

8	Maa-ainestulot	221
9	Porotalouden tulot	222
10	Osakaslaina	223
11	Luovutusvoitot	227
11.1	Luovutusvoittoverotuksen lähtökohdat	227
11.2	Omaisuuksien käsite	228
11.3	Luovutuksen käsite	232
11.4	Luovutusvoiton kohdistaminen	238
11.4.1	Oikea verovelvollinen	238
11.4.2	Oikea tulolähde	240
11.4.3	Oikea tulolaji	246
11.5	Luovutusvoiton määrän laskeminen.....	248
11.5.1	Pääsäännöt	248
11.5.2	Luovutushinta	249
11.5.3	Hankintameno ja eri saantotyypit	254
11.5.4	Hankintamenuun luettavat erät ja perusparannusmenot	265
11.5.5	Hankintamenuon arvioiminen	267
11.5.6	Voiton hankkimisesta olleet menot.....	268
11.5.7	Hankintamenu-olettaja	268
11.6	Arvopapereiden luovutusvoiton laskennan erityiskysymyksiä	271
11.6.1	Arvo-osuuksien ja sijoitusrahasto- osuuksien luovutusjärjestys	271
11.6.2	Osakeyhtiön perustaminen	274
11.6.3	Osakeannissa saadut osakkeet ja merkintäoikeuksien luovutus	274
11.6.4	Osakeyhtiön oman pääoman palauttaminen	277
11.6.5	Omien osakkeiden lunastaminen tai hankkiminen	282
11.6.6	Osakkeiden splittaus	283
11.6.7	Osakkeiden yhdistely	283
11.6.8	Osakkeen muuntaminen toisenlaiseksi ja osakesarjojen yhdistäminen	284
11.6.9	Bonusosake	285

11.6.10	Yritysjärjestelyt: sulautuminen, jakautuminen ja osakevaihto	285
11.6.11	Joukkovelkakirjat	293
11.6.12	Sijoitusrahasto-osuudet	294
11.6.13	Johdannaiset	296
11.7	Asuntoyhteisöjen ja kiinteistöjen luovutusvoittojen erityiskysymyksiä	300
11.7.1	Asuntoyhteisölle maksetut pääoma- vastikkeet ja rahastosuoritukset	300
11.7.2	Osakkeenomistajan asuntoyhteisölle maksama tontin lunastusosuus	303
11.7.3	Velvoitteet ja oikeudet kiinteistön ja irtaimen kaupassa	305
11.8	Henkilöyhtiön yhtiöosuuden luovutusvoitto.....	307
11.9	Oman asunnon luovutusvoitto	311
11.9.1	Oman asunnon luovutusvoiton verovapautta koskeva sääntely	311
11.9.2	Asunnon määrittely	312
11.9.3	Henkilöpiirin ja asumisen luonteen määrittely	319
11.9.4	Omistusaikansa asunut -periaate	323
11.9.5	Ositussaannolla saadun oman asunnon luovutusvoiton erityissääntely	327
11.9.6	Kuolinpesä asunnon myyjänä tai asunnon myynti jäämistöosituksen ja perinnönjaon jälkeen	329
11.10	Sukupolvenvaihdosluovutukset	331
11.10.1	Luovutuksen kohde	331
11.10.2	Omistajan pituus	335
11.10.3	Sukulaisuussuhde	335
11.10.4	Jatkoluovutus	336
11.11	Muut verovapaat luovutusvoitot	337
11.11.1	Tavanomaisen koti-irtaimiston luovutusvoitto	337
11.11.2	Kiinteistön luovutus luonnonsuojelualueeksi	338
11.11.3	Vähäisten luovutusten verovapaus	339

11.12	Osittain verovapaat luovutusvoitot.....	340
11.13	Luovutustappiot	341
11.13.1	Luovutustappion muodostuminen	341
11.13.2	Luovutustappioon rinnastettavat tappiot ja arvonmenetykset.....	342
11.13.3	Luovutustappion vähentäminen	348
11.13.4	Vähennyskelvottomat luovutustappiot	351
12	Muita pääomatulona taikka ansio- tai pääomatulona verotettavia tuloja	356
12.1	Aineettomista oikeuksista saadut korvaukset ja tulot.....	356
12.2	Sijoitusrahasto-osuudesta saatu voitto-osuus	357
12.3	Valuuttakurssivoittojen ja -tappioiden verotus ..	358
12.4	Virtuaalivaluutasta realisoituneet arvonnousut ja menetykset.....	359
12.5	Hallinta- tai muun vastaavan oikeuden nojalla saadut tulot.....	361
12.6	Eräitä verovapaita pääomatuloja.....	362
13	Pääomatulojen hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet muut menot	362
14	Korkomenojen vähentäminen	365
14.1	Korkomenon käsitteestä.....	365
14.2	Vähentämisen pääsäännöt.....	367
14.2.1	Vähennyskelpoiset velan korot	367
14.2.2	Velan käyttötarkoitus	368
14.3	Kenen verotuksessa korkomeno vähennetään?...	370
14.4	Asuntovelka	371
14.5	Tulonhankkimisvelka.....	375
14.6	Takausvelka	378
14.7	Vähennyskelvottomat velan korot.....	380
14.8	Velasta maksetut sivukulut.....	381

IV	Ansiotulot.....	383
1	Ansiotulon käsite	383
2	Palkkatulo	387
3	Luontoisedut	394
3.1	Luontoisetujen veronalaisuus.....	394
3.2	Asuntoetu.....	399
3.2.1	Asuntoedun määritelmä	399
3.2.2	Asuntoedun arvostaminen.....	400
3.2.3	Asuntoedun arvon alentaminen.....	403
3.2.4	Eryiskysymyksiä.....	407
3.3	Sähkön käyttöoikeus.....	412
3.4	Autotallietu.....	412
3.5	Ravintoetu.....	413
3.5.1	Ravintoedun määritelmä ja järjestämistavat.....	413
3.5.2	Työnantajan järjestämä ruokailu.....	414
3.5.3	Kohdennetulla maksuvälineellä järjestetty ravintoetu.....	418
3.5.4	Kiinteämäksuinen kohdennettu maksuväline	419
3.5.5	Saldoon perustuva kohdennettu maksuväline	422
3.5.6	Eryiskysymyksiä	428
3.6	Täysihoidetu	429
3.7	Autoetu	430
3.7.1	Autoedun määritelmä ja arvostamisen lähtökohdat.....	430
3.7.2	Perusarvon määräytyminen	432
3.7.3	Käyttökustannusten määräytyminen ...	436
3.7.4	Esimerkki autoedun arvon laskemisesta.....	439
3.7.5	Eryiskysymyksiä	440
3.8	Puhelinetu	448
3.9	Työsuhdematkalippu	450
3.10	Erikseen sääntelemättömät luontoisedut	453

4	Henkilökuntaedut.....	457
4.1	Henkilökuntaetujen verovapaus.....	457
4.2	Verovapauden yleiset edellytykset.....	460
4.2.1	Työnantajalta saatu etu.....	460
4.2.2	Henkilökuntaan kuuluvan saama etu ..	461
4.2.3	Muutoin kuin rahana saatu etu	465
4.2.4	Ei vastiketta tehdystä työstä.....	466
4.3	Kollektiiviset verovapaat henkilökuntaedut.....	467
4.3.1	Verovapauden yleiset edellytykset	467
4.3.2	Terveystenhoito	477
4.3.3	Henkilökunta-alennus.....	487
4.3.4	Lahjat palkansaajalle.....	490
4.3.5	Virkistys- ja harrastustoiminta.....	495
4.3.6	Palkansaajan omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta	506
4.3.7	Yhteiskuljetus.....	514
4.4	Yksilölliset verovapaat henkilökuntaedut.....	516
4.5	Muut kuin laissa verovapaaksi säädettyt edut.....	521
4.6	Veronalaiset henkilökuntaedut	523
5	Muut työsuhteeseen liittyvät edut ja suoritukset.....	527
5.1	Henkilöstörahaston maksamat suoritukset	527
5.2	Henkilöstöantti	529
5.3	Työsuhdeoptio.....	536
5.3.1	Työsuhdeoption veronalaisuus.....	536
5.3.2	Veronalaisen edun muodostuminen.....	542
5.3.3	Veronalaisen edun määrä.....	549
5.3.4	Vähennykset palkansaajan verotuksessa.....	556
5.3.5	Erityiskysymyksiä.....	558
5.3.6	Synteettinen optio.....	559
5.4	Työsuhdelainan korkoetu.....	560
5.5	Säästöhenkivakuutuksen maksut.....	562
5.6	Vapaaehtoisen eläketurvan maksut	565
5.6.1	Pakollinen ja vapaaehtoinen eläkevakuuttaminen	565
5.6.2	Yksilöllinen eläkevakuutus.....	565
5.6.3	Kollektiivinen lisäeläketurva.....	572

5.6.4	Vakuutus palkan vaihtoehtona.....	582
5.6.5	Eläkkeen ja muiden suoritusten verotus	585
5.7	Riskihenkilövakuutuksen maksut.....	586
5.7.1	Verokohtelun yleiset periaatteet.....	586
5.7.2	Kuolemanvaravakuutuksen maksut	592
5.7.3	Sairauskuluvakuutuksen maksut.....	594
5.7.4	Tapaturmavakuutuksen maksut.....	599
5.7.5	Työkyvyttömyysvakuutuksen maksut ..	600
5.7.6	Vakuutus vakavan sairauden varalle	601
5.7.7	Matkavakuutuksen maksut.....	602
5.7.8	Veronalaiset vakuutusmaksut.....	603
5.7.9	Vakuutukseen perustuvien korvausten verotus	606
5.8	Työnantajan maksamat kapitalisaatio- sopimuksen maksut	607
5.9	Työnantajan kustantama koulutus	615
5.9.1	Koulutuksen verovapaus.....	615
5.9.2	Koulutuksen verovapauden edellytykset.....	617
5.9.3	Koulutukseen liittyvät matkakustannusten korvaukset.....	620
5.9.4	Veronalaisena etuna pidettävä koulutus.....	623
5.10	Työsuhteen päättymiseen liittyvät suoritukset ja edut.....	625
5.10.1	Verotuksen lähtökohdat	625
5.10.2	Irtisanomisajan palkka ja siihen rinnastuvat suoritukset	627
5.10.3	Lomakorvaus ja korvaus pitämättä jääneestä säästövapaasta	629
5.10.4	Palkkaturvana maksettu suoritus	629
5.10.5	Muut kuin lakiin perustuvat rahasuoritukset.....	630
5.10.6	Korko suorituksen viivästymisestä	631
5.10.7	Luontois- ja henkilökuntaedut sekä muut vastaavat edut	631

5.10.8	Palkansaajan yritystoiminnan tukeminen.....	634
5.10.9	Työllistymistä edistävät palvelut, valmennus ja koulutus.....	638
5.11	Työsuhteeseen liittyvät vahingonkorvaukset ja muut vastaavat suoritukset.....	642
5.11.1	Verotuksen lähtökohdat	642
5.11.2	Korvaus työ- tai virkasuhteen perusteettomasta päättämisestä.....	644
5.11.3	Työsopimuksen purkamiseen perustuva korvaus.....	646
5.11.4	Korvaus perusteettomasta määräaikaisesta virkasuhteesta	647
5.11.5	Korvaus perusteettomasta lomauttamisesta	648
5.11.6	Yhteistoimintavelvoitteiden laiminlyönnistä maksettu hyvitys.....	648
5.11.7	Yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain mukaiset hyvitykset	650
5.11.8	Vahingonkorvauslakiin perustuva korvaus.....	654
6	Työnantajan korvaamat kustannukset	654
6.1	Työnantajalle kuuluvat kustannukset	654
6.2	Palkansaajalle työstä välittömästi aiheutuneet kustannukset	656
6.3	Palkansaajan elantomenot ja elantomenon luonteiset menot.....	660
7	Työhön liittyvistä matkoista maksetut korvaukset	666
7.1	Verovapaaksi säädetty korvaukset.....	666
7.2	Työhön liittyvät matkat verotuksessa	671
7.3	Asunnon ja varsinaisen työpaikan välinen matka	672
7.4	Toissijaiselle työpaikalle tehty matka.....	679
7.5	Työmatka erityiselle työtekemispaikalle	683
7.5.1	Pääsäännön mukaisen työmatkan edellytykset.....	683

7.5.2	Erityiselle työtekemispaikalle tehty matka.....	683
7.5.3	Työskentelyn tilapäisyys	691
7.5.4	Työtehtävien hoitamiseksi tehty matka.....	698
7.5.5	Työmatkan alkaminen ja päättyminen	698
7.5.6	Verovapaat matkakustannusten korvaukset työmatkoilta	699
7.6	Työmatka komennustilanteessa.....	700
7.7	Erityisalalla työskentelevän työmatka	706
7.8	Viikonloppumatka ja muu vastaava matka.....	715
7.9	Kahden varsinaisen työpaikan välinen matka	718
7.10	Vapaaehtoistyöhön liittyvä matka	719
7.11	Verovapaat korvaukset	723
7.11.1	Yleistä kustannusten korvauksista.....	723
7.11.2	Matkustamiskustannukset	724
7.11.3	Päiväraha.....	726
7.11.4	Ulkomaanpäiväraha.....	730
7.11.5	Rajanylitysraha.....	733
7.11.6	Aterikorvaus	733
7.11.7	Majoittumiskustannusten korvaukset ..	734
7.12	Erityiskysymyksiä	735
8	Muu toiselle tehdystä työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatu tulo (työkorvaus)	743
9	Aineettomasta oikeudesta saatu tulo (käyttökorvaus).....	744
10	Eläketulo	745
11	Etustulo, avustus ja muu taloudellinen tuki	752
12	Stipendi, apuraha sekä tunnustus- ja muu palkinto ..	758
12.1	Sovellettava sääntely.....	758
12.2	Opintoja taikka tieteellistä tai taiteellista toimintaa varten saadut apurahat ja stipendit....	761
12.3	Eräät muut verovapaat apurahat	771

12.4	Tunnustus- ja muun vastaavan palkinnon verotus.....	772
12.5	Veronalaisen apurahan, stipendin tai tunnustuspalkinnon verokohtelu	774
13	Vahingonkorvaus.....	774
14	Henkilövakuutukseen perustuva suoritus	779
15	Arpajaisvoitto	782
16	Eräitä verovapaaksi säädettyjä ansiotuloja	786
17	Muita veronalaisia ansiotuloja.....	787
V	Ansiotuloista tehtävät vähennykset	789
1	Yleistä ansiotulosta tehtävistä vähennyksistä.....	789
2	Luonnolliset vähennykset.....	790
2.1	Luonnollisen vähennyksen käsite	790
2.2	Menon suorittamisen tarkoitus	792
2.2.1	Tulon hankkiminen tai säilyttäminen ..	792
2.2.2	Tieteellinen työ ja taiteen harjoittaminen	793
2.2.3	Luottamustehtävän hoitaminen.....	796
2.2.4	Työmarkkinajärjestön ja työttömyyskassan jäsenyys	797
2.2.5	Harrastustoiminta	799
2.3	Työhön liittyvien matkojen kustannukset	801
2.3.1	Työhön liittyvät matkat verotuksessa ...	801
2.3.2	Asunnon ja varsinaisen työpaikan välinen matka.....	802
2.3.3	Toissijaiselle työpaikalle tehty matka....	813
2.3.4	Työmatka	815
2.3.5	Kahden varsinaisen työpaikan välinen matka.....	823
2.3.6	Tilapäinen viransijaisuus tai työsuhde muualla kuin asuinpaikkakunnalla	824
2.4	Työasuntovähennys.....	830

2.5	Koulutusmenot	841
2.6	Eräitä muita luonnollisena vähennyksenä vähennettäviä menoja	858
2.7	Palkkatuloista tehtävät vähennykset	866
2.7.1	Tulonhankkimisvähennys	866
2.7.2	Metsätyöhön liittyvät laskennalliset vähennykset	869
2.7.3	Merityötulon hankinnasta ja säilyttämisestä aiheutuneet kustannukset	871
3	Puhtaasta ansiotulosta tehtävät vähennykset	872
3.1	Valtion- ja kunnallisverotuksessa tehtävät vähennykset	872
3.1.1	Pakolliset ja lakisääteiset vakuutusmaksut	872
3.1.2	Työnantajan järjestämän kollektiivisen lisäeläketurvan maksut	874
3.1.3	Merityötulovähennys	879
3.1.4	Veronmaksukyvyyn alentumisvähennys	882
3.1.5	Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys	887
3.2	Valtionverotuksen eläketulovähennys	889
3.3	Kunnallisverotuksessa tehtävät vähennykset	892
3.3.1	Kunnallisverotuksen eläketulovähennys	892
3.3.2	Kunnallisverotuksen invalidivähennys	893
3.3.3	Kunnallisverotuksen opintorahavähennys	894
3.3.4	Kunnallisverotuksen ansiotulovähennys	895
3.3.5	Kunnallisverotuksen perusvähennys	897
4	Kuolinpesälle myönnettävät lesken vähennykset	898

VI Tulon ja menon jaksottaminen	899
1 Yleistä	899
2 Tulon jaksottaminen	900
2.1 Pääsääntönä kassaperiaate	900
2.2 Apuraha, stipendi ja tunnustuspalkinto.....	904
2.3 Takautuvasti maksettu eläketulo	905
2.4 Takaisin peritty etuus- ja eläketulo.....	907
2.5 Urheilutulosten jaksottaminen	911
2.6 Korko- ja osinkotulo.....	914
2.7 Metsätalouden tulo ja menovaraus	916
3 Menon jaksottaminen	920
3.1 Pääsääntönä kassaperiaate	920
3.2 Poistoina vähennettävä hankintameno	921
3.3 Maa-ainestulosta vähennettävä substanssipoisto	923
3.4 Metsätalouden menon vähentäminen	926
3.5 Korkomenon vähentäminen	927
4 Luovutusvoiton ja -tappion jaksottaminen	927
5 Kirjanpitovelvollisuuden vaikutus jaksottamiseen	932
VII Tulojen ryhmittely verotuslaskentaa varten ja tappion vähentäminen	933
1 Yritystoiminnasta saadun tulon jakautuminen pääomatuloon ja ansiotuloon	933
1.1 Elinkeinotoiminnasta ja maataloudesta saatu tulo.....	933
1.2 Tulo-osuus elinkeinoyhtymästä ja verotusyhtymästä	940
1.3 Noteeraamattomasta osakeyhtiöstä saatu osinko.....	948
1.4 Noteeraamattomasta osuuskunnasta saatu ylijäämä	960
1.5 Työpanokseen perustuva osinko ja ylijäämä	965
2 Tappio ja sen vähentäminen	977

VIII Veron määrän laskeminen	983
1 Tulon perusteella maksettavat verot	983
2 Verosta tehtävät vähennykset	988
2.1 Yleistä verosta tehtävistä vähennyksistä	988
2.2 Työtulovähennys.....	988
2.3 Valtionverotuksen invalidivähennys	990
2.4 Valtionverotuksen elatusvelvollisuusvähennys ...	990
2.5 Kotitalousvähennys.....	992
2.5.1 Verotuksen lähtökohdat	992
2.5.2 Vähennykseen oikeutettu henkilö.....	992
2.5.3 Vähennykseen oikeuttava asunto tai vapaa-ajan asunto	993
2.5.4 Vähennys kotitaloustyöstä.....	996
2.5.5 Vähennys hoiva- ja hoitotyöstä.....	999
2.5.6 Vähennys asunnon kunnossapito- ja perusparannustyöstä	1002
2.5.7 Vähennys asunto-osakeyhtiössä	1015
2.5.8 Vähennys palveluasumisen yhteydessä.	1027
2.5.9 Tukien vaikutus vähennykseen	1029
2.5.10 Vähennykseen oikeuttavat työkustannukset	1037
2.5.11 Vähennys palkan perusteella.....	1040
2.5.12 Vähennys työkorvauksen perusteella ...	1041
2.5.13 Vähennyksen enimmäismäärä ja omavastuu.....	1049
2.5.14 Vähennyksen verovuosi.....	1050
2.5.15 Vähennyksen tekeminen verosta.....	1052
2.5.16 Vähennys puolisoilla, lapsilla ja yhtymän osakkaila.....	1053
2.6 Opintolainavähennys.....	1056
3 Tulontasaus	1057
3.1 Tulontasauksista koskeva sääntely.....	1057
3.2 Tulontasauksen soveltumisen edellytykset	1058
3.3 Tulontasaukseen oikeuttavat tulot.....	1060
3.4 Tulontasauksen toimittaminen.....	1075

4 Alijäämähyvitys, erityinen alijäämähyvitys ja pääomatulolajin tappio	1079
4.1 Alijäämähyvitys.....	1079
4.2 Alijäämähyvityksen korottaminen puolison verotuksessa	1083
4.3 Alijäämähyvityksen siirto puolisolle	1084
4.4 Alijäämähyvityksen korotus ensiasunnon hankintaan otetun velan koron perusteella	1086
4.5 Erityinen alijäämähyvitys	1088
4.6 Alijäämähyvitysten vähentäminen ansiotuloista määräytyistä veroista	1089
4.7 Pääomatulolajin tappio	1090
 Liitteet	 1093
Liite 1: Veroaste, % bruttokansantuotteesta	1093
Liite 2: Palkansaajan tuloverotuksen rakenne vuonna 2019	1094
 Oikeustapaushakemisto	 1097
 Asiahakemisto	 1109